

המרכז הרפואי ע"ש א. וולפסון

המחלקה האורולוגית

טל: 03-5028656/7

ריסוק אבנים מלעורי P.C.N.L.

ריסוק אבנים מלעורי (דרך העור) הינה שיטה טיפולית לאבנים בכליה הגדולות מ-2 ס"מ ולאבני כליה הנמצאות במיקום שאינו מאפשר פינוי פרורים אם יבוצע ריסוק חוץ גופי.

ריסוק אבנים מלעורי נעשה בעזרת מחט עדינה המוחדרת, דרך המותן, אל הכליה ודרכה מוחדרת צינורית פלסטיק (נפרוסטום) בהמשך התהליך, התעלה בה עוברת הצינורית מורחבת ודרכה מוחדר מכשיר באמצעותו ניתן לראות את האבן, לרסק אותה ולשאוב את הפרורים.

רגע לפני הריסוק

לפני ביצוע הפעולה יש צורך לערוך מספר בדיקות הדמיה ומעבדה כדי לקבוע אם אכן ריסוק אבנים מלעורי הינה שיטת הטיפול הטובה ביותר עבורך וכן להכין לפעולה ולהרדמה.

- בדיקות דם כלליות שגרתיות.
- בדיקות שתן לכללית ותרבית.
- א.ק.ג.
- צילומי רנטגן ובדיקות הדמיה שונות על מנת לאתר את האבן, מיקומה וגודלה.
- ייתכן ויהיה צורך בבדיקות ספציפיות על מנת לקבוע את התפקוד הכלייתי.

לפני קביעת מועד הריסוק תוזמן/י למחלקה לצורך בדיקה ושיחה עם הצוות הסיעודי והרפואי. לפגישה זו תתבקש/י להביא עמך את מכלול הבדיקות שנדרשת לבצע מועד הריסוק ייקבע לאחר פגישה זו ותימסר לך הודעה הטלפונית על –כך בהמשך.

יום האישפוז

עליך להתחיל בצום בחצות הלילה שלפני יום הריסוק (אלא אם נמסר לך מפורשות שאין צורך בכך). בבוקר האישפוז תתבקש/י להגיע למחלקה בשעה 07.30 בבוקר כשבידך טופס 17 ותעודת זהות. משם תישלח למשרד קבלת חולים ותעבור תהליך קבלה אדמיניסטרטיבית שבסופו אחות המחלקה תציג בפניך את מיטתך.

החדרת הנפרוסטום

החדרת הנפרוסטום מבוצעת בדרך כלל יום לפני הריסוק ביחידת האניוגרפיה במכון הרנטגן. לעיתים הפעולה מבוצעת ביום הריסוק עצמו במכון הרנטגן או ישירות בחדר הניתוח. לפני העברתך למכון הרנטגן, תתבקש/י להתפשט, ללבוש חלוק ולהטיל שתן.

יורכב עירוני למתן נוזלים, תרופות ואנטיביוטיקה ותורד/י עם מיטתך לרנטגן בליווי סניטר. ברנטגן תושכב/י על בטןך, אזור המותן יחוטא ויכוסה ותינתן הרדמה מקומית.

בעזרת שיקוף רנטגן תאוטר הכליה ותוחדר אליה מחט עדינה שבאמצעותה תוכנס צינורית ניקוז אל הכליה (נפרוסטום) והאזור ייחבש. הנפרוסטום יחובר אל שקית ניקוז או יושאר סגור מתחת לתחבושת.

עם סיום הפעולה, תועבר/י למחלקה שם תנוטר /י על-ידי הצוות הסיעודי, תמשיך/י בקבלת עירוני נוזלים, אנטיביוטיקה ובעת הצורך טיפול לשיכוך כאבים. שתייה, בשלב זה, מותרת ואם אין בחילות או הקאות ניתן גם לאכול. ירידה מהמיטה מותרת לאחר כ-6 שעות, כל זאת כפוף להוראות הצוות הסיעודי.

הריסוק וההחלמה

הריסוק מתבצע בחדר הניתוח.
לפני העברתך לחדר הניתוח על – ידי סניטר, תתבקש/י להסיר תכשיטים, שיניים תותבות, משקפיים או עדשות מגע. נשים תתבקשנה להסיר לק ואיפור. לאחר הגעתך, תשהה/י בחדר הקבלה עד שחדר הניתוחים יהיה מוכן עבורך.

בחדר הניתוח, לאחר הרדמה מלאה (כללית) תורחב תעלת הנפרוסטום ודרכה יוחדר אל הכליה מכשיר, קשיח או גמיש, אליו מחוברת מצלמה המאפשרת לראות על מסך טלוויזיה גדול את פנים הכליה ואת האבן.

האבן תרוסק באמצעות אנרגיות ומכשירים שונים (גלי-הלם, אולטרא סאונד, לייזר וכו') ואת הפרורים שואבים או מפנים בעזרת מלקחיים. הפעולה נמשכת כשעתיים – שלוש ובסיומה נשאר נפרוסטום רחב לניקוז שתן מהכליה.

למחרת מותרת ירידה מהמיטה וניתן להתחיל בשתייה ובמידה ואין בחילות או הקאות ניתן גם לאכול.

לאחר הריסוק, השתן מופרש דרך הנפרוסטום ודרך כיס השתן. השתן עלול להיות דמי ויתבהר בהדרגה. סביב לנפרוסטום עלולה להיות הפרשה דמית אך גם זו תפחת ותפסק בהדרגה.

כעבור מספר ימים יבוצע צילום, לוודא שהכלייה נקייה מאבנים ויש מעבר חפשי של שתן דרך השופכן. במקרה שאכן הכליה נקייה יוצא הנפרוסטום או ייסגר ותשחרר/י לביתך.

עם הוצאת הנפרוסטום תתכן הפרשת שתן דרך הפתח בעור, שתפחת בהדרגה ותפסק לאחר 12-24 שעות. הפתח בעור ייסגר מעצמו.

במקרה שהצילום יראה שרידי אבנים בכליה, תשחרר/י לביתך עם נפרוסטום פתוח או סגור ותוזמ/י למרפאה או למחלקה להסתכלות נוספת אל תוך הכליה ופינוי הפרורים בהרדמה מקומית.

במקרה של אבנים גדולות במיוחד בכליה (אבני יציקה) או אבנים מרובות, יש צורך, לעיתים, לחזור על פעולת הריסוק והשאיבה בחדר הניתוח.

הטיפול בנפרוסטום בבית

כאמור ייתכן ותשחרר/י עם נפרוסטום סגור או פתוח (מחובר לשקית חיצונית לאגירת השתן). לפני שחרורך תודרך/י על –ידי הצוות הסיעודי כיצד לטפל בנפרוסטום. למרות אי נוחות קלה המלווה מצב זה, אין בעובדה זו כדי להגביל את פעילויותיך ולגרום לך להסתגר בבית. עם זאת, נפרוסטום דורש טיפול בבית ומספר אמצעי זהירות.

יש להקפיד שצינור הנפרוסטום יהיה מקובע היטב עם אגד מדבק (פלסטר) אל העור, כדי למנוע את שליפתו בטעות. הקיבוע אינו ניזוק בהרטבה ולכן מאפשר רחצה בטוחה.

עליך להגיע למחלקה פעם בשבוע על מנת להחליף את החבישה והקיבוע מסביב לנפרוסטום הקיבוע שומר על שלמות העור ואינו מגביל את תפקודך היומיומי.

לפני הטיפול בנפרוסטום עליך להקפיד לרחוץ את ידיך במים וסבון. יש לנקות מדי יום, את הצינור, מהפרשות ולכלוך בעזרת פד סטרילי ספוג במי חמצן.

במידה שהינך משוחרר/ת עם נפרוסטום סגור, יש לפתוח אותו ולחברו לשקית במצבים הבאים: עליית חום, הופעת כאבים במותן הרטבה ניכרת מסביבו.

במידה שהינך משוחרר/ת עם נפרוסטום פתוח, עליך להקפיד שהצינור הגמיש אינו מקופל ושהוא מאפשר זרימה חופשית של שתן.

המרכז הרפואי ע"ש א. וולפסון

המחלקה האורולוגית

טל: 03-5028656/7

לנוחיותך, קיימת אפשרות לחבר את הנפרוסטום לשקית מיוחדת המוצמדת לרגל. בשעות הלילה יש להקפיד לתלות את שקית הניקוז מתחת לגובה המיטה כך ששתן יזרום בחופשיות לשקית

להזמנת השקית אנא חייגי/י לטלפון 09-7461010 והציד יישלח לביתך.

מתי ליצור קשר מייד עם הרופא

הנפרוסטום הושאר בגופך מכיוון שהוא חיוני לניקוז שתן מהכליות ולמניעת נזק לכליות. בכל אחד מהמצבים הבאים עליך ליצור קשר מייד עם רופאי המחלקה או לפנות לחדר מיון

- עלייה בחום הגוף מעל 38 מעלות וצמרמורות.
- שתן דמי עם קרישים.
- הרטבה ניכרת סביב צינור הנפרוסטום.
- שליפת הנפרוסטום ממקומו.
- כאשר אין זרימת שתן בצינור הנפרוסטום לשקית הניקוז.

הסיכון ליצירת אבנים בדרכי השתן גבוה יותר אצל אנשים שייצרו אבן בעבר. זוהי הסיבה שעליך לנקוט באמצעים למניעת היווצרות חוזרת של אבנים. יש להקפיד על הדיאטה והטיפול התרופתי שהומלצו לך, וכן להגיע לביקורות ומעקב אצל האורולוג המטפל.

הצוות הסיעודי והרפואי ישמח לעמוד לרשותך בשאלות והבהרות נוספות בטל: 03-5028656/7

בברכת החלמה מהירה ובהצלחה

הצוות המטפל